Van punthoofd



Een voorstel om J.P. Coen uit Hoorn te verbannen

naar hoofdpunt

"Het moet niet waar zijn,
het moet waar lijken."

Ferdinand Leenhoff (1841-1914)

Inleiding

De discussie over het standbeeld van J.P. Coen in het centrum van Hoorn bevindt zich in een patstelling. Deze notitie beoogt de impasse te doorbreken met een creatief voorstel; handhaaf het standbeeld in de openbare ruimte, maar verban het naar een locatie direct buiten de stadsgrenzen. En zoals uit deze notitie zal blijken, is de Blokdijk (Wijdenes) dan een potentieel ballingsoord.



De Blokdijk

Met het verbannen van J.P. Coen zou Hoorn een hoofdpijndossier kunnen sluiten. Het onderhavige voorstel heeft echter een bredere doelstelling; het dient een omslagpunt te markeren in de benadering van het slavernijverleden en de doorwerking daarvan in het heden. De banstraf voor J.P. Coen beoogt dus te dienen als "katalysator voor sociale verbetering".[1] Moge deze ambitie bovenaan de agenda van Hoorn komen te staan!

Dimitri Knobbe
dimitriknobbe@hotmail.com
Groningen
21 januari 2024

1 Zie paragraaf 2.1 van het Programma van Eisen voor het Nationaal Slavernijmuseum: https://openresearch.amsterdam/image/2022/2/14/locatieonderzoek_slavernijmuseum.pdf

De theorie achter het voorstel

In het themanummer 'Erfgoed & conflict' van AGORA doet een tweetal deskundigen de suggestie om omstreden erfgoed te benaderen met humor.[2]

Kurt Claeys:

> Waar wij bijvoorbeeld over nadenken in Oostende is om een antwoord op het standbeeld te formuleren: een 'tegenbeeld' of een andere plek in de stad die duiding kan geven. Daarbij denk ik dat elke plek, elk monument, elk standbeeld een opportuniteit biedt om daar op een humoristische wijze duiding aan te geven; die zegt: "*jongens, wij denken er vandaag anders over*"."

Hans Renes:

> Mijn persoonlijke favoriet is de toepassing van humor, zoals het Leninbeeld in Odessa dat nu is aangekleed als Darth Vader en tegelijk dient als wifi-antenne. Humor maakt onschadelijk, zoals de boeman in een van de Harry Potterboeken die wordt ontwapend door hem te veranderen in een karikatuur.



Ook de omslag van het themanummer (afbeelding boven) hint op een ludieke aanpak.

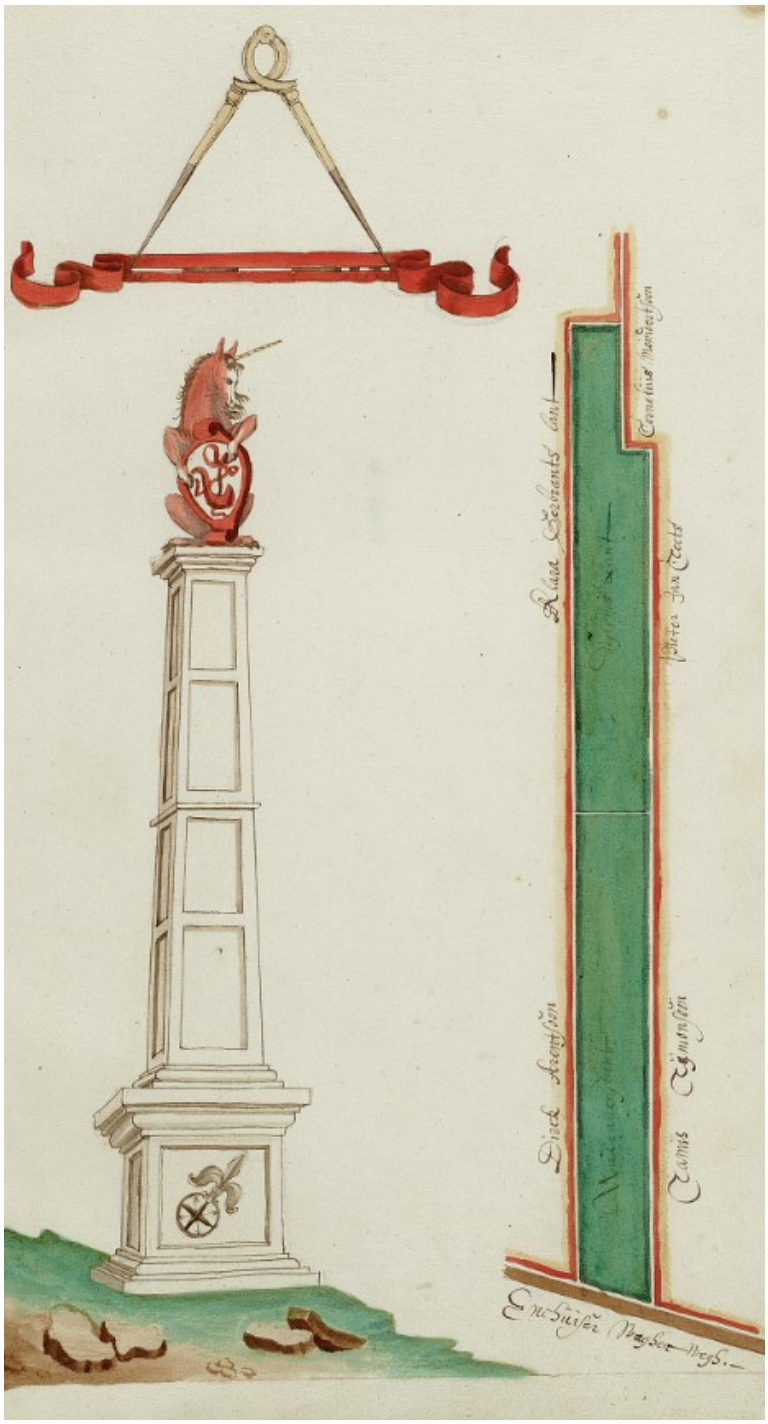
2 https://www.reinwardt.ahk.nl/media/rwa/user_upload/AGORA-2021-2-Erfgoed-conflict.pdf

Het concrete voorstel

Op het parkeerterrein van het politiebureau in Hoorn staat een replica van een banpaal.[3]

In de gemeente Hoorn zijn twee originele 18e-eeuwse banpalen bewaard gebleven.

Waarschijnlijk heeft op de Blokdijk, op een paar honderd meter afstand van de huidige gemeentegrens van Hoorn, een derde banpaal gestaan.[4]



3 https://nl.wikipedia.org/wiki/Banpaal
4 https://www.westfriesarchief.nl/historie/60-historie/stuk-van-het-jaar-2013 (zie punt d.)

Deze notitie wil het voorstel doen om de replica van de banpaal bij het politiebureau te verplaatsen naar de locatie op de Blokdijk waar naar alle waarschijnlijkheid een originele banpaal heeft gestaan. Ten oosten van deze banpaal zou dan het (ontmantelde) standbeeld van J.P. Coen kunnen komen.

voetstuk standbeeld

□

____ ____ ____ ____ ____ **Blokdijk** ____ ____ ____ ____ ____

□ **replica banpaal**

O **standbeeld**

